

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศชาติจะพัฒนาไปได้ด้วยดีนั้นจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนากำลังคนและพัฒนาความเป็นคน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (วิชัย ราษฎร์ศิริ 2524 : 1) การศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบหลักการของการพัฒนาประเทศ ถ้าหากประเทศใดมีประชากรที่ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องและทั่วถึงแล้ว ประเทศนั้นก็จะเป็นประสบความสำเร็จในทุก ๆ ด้านไม่ว่าด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศต้องอาศัยกำลังคนเป็นสำคัญ และกระบวนการในการพัฒนากำลังคนก็คือกระบวนการทางการศึกษานั้นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 1)

ในสภาพของสังคมที่กำลังมีการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าและมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมธุรกิจอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วในปัจจุบันนี้ มีความต้องการกำลังคนระดับกลางหรือระดับอาชีวศึกษาซึ่งเป็นแรงงานสำคัญในการพัฒนาประเทศเพิ่มมากขึ้น การศึกษาในระดับอาชีวศึกษา จึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของชาติให้เจริญก้าวหน้าและมั่นคงนั้นจำเป็นต้องจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2535 : 11-13) ซึ่งสมาชิกในสังคมทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องมีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง ในการที่จะทำให้การจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาของประเทศบรรลุผลสำเร็จตามความต้องการและเป็นที่ยอมรับกันว่า ภาคเอกชนมีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งรัฐก็ได้มีนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมและแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษามาโดยตลอด

ในประเทศไทยภาคเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาของประเทศมาตั้งแต่จุดเริ่มต้นแห่งวิวัฒนาการของการศึกษาไทยที่การจัดการศึกษายังมีลักษณะเป็นการศึกษาตามอรรถาศัยอยู่ในบ้าน วัดและวัง (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน 2532 : 2)

ต่อมาก็ได้มีส่วนร่วมบุกเบิกการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบที่เริ่มจากโรงเรียนเอกชนของกลุ่มศาสนา จนมาเป็นการจัดการศึกษาโดยกลุ่มบุคคลทั่วไปที่เข้ามาจัดการศึกษาในเชิงของการลงทุนทางธุรกิจ จากการศึกษาพัฒนาการของการศึกษาเอกชน ปรากฏว่า ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการศึกษาเอกชนได้รับความนิยมและมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในทุกระดับ สาเหตุหลักสองประการที่ทำให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นอย่างรวดเร็ว นั้น ประการแรกสืบเนื่องมาจากการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว และความต้องการทางการศึกษาที่รุดหน้าตามความเจริญก้าวหน้าของประเทศและโลก ประการที่สอง เป็นผลจากการที่รัฐบาลไม่สามารถจัดการศึกษาให้กับประชาชนได้อย่างเพียงพอ รัฐจึงมีนโยบายส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาและให้การอุดหนุนแก่การศึกษาเอกชนในรูปแบบต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2532 : 3)

จึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเอกชนได้รับการยอมรับว่ามีบทบาทสำคัญในการช่วยจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเอกชนสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในแง่ที่เป็นการเพิ่มโอกาส และทางเลือกของการรับการศึกษาทดแทนส่วนที่รัฐจัดได้ไม่เพียงพอ อีกทั้งยังตอบสนองความต้องการเฉพาะของประชาชนในเชิงคุณภาพทางวิชาการ ความสามารถเฉพาะด้าน ระเบียบวินัยและคุณธรรมและยังอำนวยความสะดวกในแง่การเดินทางใกล้ชิดกับชุมชน รวมทั้งยังมีบทบาทช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสในสังคม และการสงเคราะห์ในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะวิกฤตของประเทศในแง่ความจำเป็นของทรัพยากรธรรมชาติ การลงทุน การจัดสรรงบประมาณและความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการพัฒนาประชาชนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ (วัลลภ สุวรรณดี และคนอื่น ๆ 2541 : 4) ดังที่มีคำกล่าวกันโดยทั่วไปว่า โลกศตวรรษที่ 21 นี้จะเป็นโลกที่มีความมั่งคั่งพลังอำนาจและความเจริญก้าวหน้าของประเทศจะถูกกำหนดด้วยระดับการศึกษาของพลเมือง (เกษม วัฒนชัย 2540 : 4) ประเทศไทยจึงนับว่าอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องการและความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเอกชนให้สามารถมีบทบาทในการช่วยพัฒนาการศึกษาและคุณภาพของประชาชนได้อย่างเต็มที่

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเป็นหนึ่งในหลาย ๆ ระดับการจัดการศึกษาเอกชน ที่มุ่งผลิตและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความชำนาญเพื่อการประกอบอาชีพตามที่เรียกว่า อาชีวศึกษา (เมธี ปิณฑนนานนท์ 2533 : 131) ในปัจจุบันการอาชีวศึกษาถือได้ว่าเป็นระดับการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการด้านกำลังคน เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมได้

อย่างตรงเป้าหมาย รวดเร็วและดีที่สุด รัฐจึงได้มีแผนนโยบายที่จะพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา ในแต่ละปีให้มีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาด แรงงาน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตบุคลากรในสาขาวิชา ต่าง ๆ มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2534 : 14) ด้วยเหตุนี้โรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนจึงได้เจริญเติบโตขึ้นทั้งในด้านปริมาณของสถานศึกษา สาขาวิชาและ จำนวนผู้เรียน จึงทำให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีส่วนแบ่งในด้านของจำนวนโรงเรียน และจำนวนนักเรียน – นักศึกษาใกล้เคียงกับของรัฐ (จรวยพร ธรณินทร์ 2539 : 5)

การที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะสามารถช่วยพัฒนาการศึกษาได้มากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับความอยู่รอดและการมีเสถียรภาพในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเอกชน ไม่มีหลักประกันความมั่นคงและไม่มียบประมาณจากรัฐมาช่วยมากนัก การบริหารการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนจึงต้องมีลักษณะเป็นธุรกิจการศึกษาคือจะต้องได้กำไรหรือไม่ขาดทุน เพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไปได้หรือเจริญรุดหน้าต่อไป (พนม พงษ์ไพบูลย์ 2532 : 7) ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นรูปแบบหรือทิศทางของการพัฒนาส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็น สำคัญ และเนื่องจากหลักการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งไม่เหมือน กัน จึงทำให้การบริหารงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน จึงได้จัดทำเอกสารและคู่มือการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขึ้น เพื่อที่จะให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้บริหารงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยได้แบ่งการ บริหารงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเป็น 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งาน กิจการนักเรียน – นักศึกษา งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงานความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2531 : 1) การบริหารงานดังกล่าวทุกงานช่วยสนับสนุนส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะงานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานที่สำคัญยิ่งต่อผลสำเร็จของงานอื่น ๆ (เมธี ปิณฑานนท์ 2525 : 46) เพราะโรงเรียนจะต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยพัฒนาส่งเสริม และ สนับสนุนงานทั้ง 6 งาน เพื่อส่งผลให้งานพัฒนาประชากรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้าหาก โรงเรียนขาดความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนแล้วประสิทธิภาพการเรียนการสอนและคุณภาพ ของนักเรียนก็จะเกิดขึ้นได้ยาก (กิติมา ปรีดีดิลก 2532 : 237)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : 60 – 61) ได้สรุปไว้ว่า การที่ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จะมีความสัมพันธ์กับชุมชนจนบรรลุเป้าหมายในการช่วยกัน พัฒนาโรงเรียนและชุมชนนั้นมียอดประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ การประชาสัมพันธ์

โรงเรียน การให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชนและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในโรงเรียน ดังนั้นการที่โรงเรียนกับชุมชนจะมีความสัมพันธ์กัน ได้ดีมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ เพราะต้องมีการกิจในการบริหารโรงเรียนโดยตรง มีความใกล้ชิดกับครู – อาจารย์ นักเรียน – นักศึกษา และประชาชนมากที่สุด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานที่ยากและสำคัญยิ่งงานหนึ่ง ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นตัวจักรสำคัญยิ่งที่จะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้

อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในอำเภอซึ่งเป็นชุมชนใหญ่ โดยได้ประสบกับปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัญหาหลักของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่เกิดขึ้นในอำเภอปากพนัง ก็คือการประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่ไม่ทั่วถึงทำให้ขาดความน่าสนใจ เป็นเหตุให้ชื่อเสียงของโรงเรียนไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนคนรุ่นใหม่ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนส่วนใหญ่จะดำเนินการตามลำพัง โดยอาศัยเพียงบุคลากรและนักเรียน – นักศึกษาภายในโรงเรียน ทำให้กิจกรรมที่ทำเป็นกิจกรรมภายในโรงเรียน มุ่งแต่จะให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนของตนเองเท่านั้น ผู้บริหารถือว่าทรัพย์สินทุกอย่างของโรงเรียนเป็นของส่วนตัว ทำให้บุคคลภายนอกขาดโอกาสที่จะเข้ามาใช้ และได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินหรือสิ่งของต่าง ๆ ของทางโรงเรียน ครู – อาจารย์ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเป็นจำนวนมากปฏิบัติงานตามแผนนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนที่มุ่งเน้นด้านวิชาการมากเกินไป จนทำให้ความสนใจของครู – อาจารย์ส่วนใหญ่ไปอยู่ที่การเรียนการสอนนักเรียน – นักศึกษาจึงทำให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูด้วยกันมีน้อยความผูกพันระหว่างกันจึงไม่แน่นแฟ้นเท่าที่ควร ความร่วมมือกันในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียนจึงยังไม่ประสบกับความสำเร็จ

ปัญหาก็คือว่าผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมาน้อยเพียงใด ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องศึกษาบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในแนวทางที่ถูกต้องและตรงกันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาเอกชน อำเภอ ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่มีความแตกต่างด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา
4. เพื่อมุ่งแสวงหาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สมมติฐานของการวิจัย

1. การรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความแตกต่างกัน
2. ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษาที่มีสถานภาพ เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้นำชุมชน ในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันและผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 443 คน
2. ผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2,316 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษาในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้นำชุมชนในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันและผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 443 คน โดยเทียบจากร้อยละ 25 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก
2. ผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 2316 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 คน โดยเทียบจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608) โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 86) ตามระดับชั้นเรียน แล้วสุ่มตามความสะดวก (convenience random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- (1) ผู้นำชุมชน
- (2) ผู้ปกครองนักเรียน – นักศึกษา

2.1.2 เพศ จำแนกเป็น

- (1) ชาย
- (2) หญิง

2.1.3 อายุ จำแนกเป็น

- (1) ต่ำกว่า 40 ปี
- (2) ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป

2.1.4 การศึกษา จำแนกเป็น

- (1) ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย
- (2) ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

2.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน – นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบคือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. โรงเรียนอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง ภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับชุมชน อันจะเป็นการนำมาซึ่งความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียน ภายใต้อุปกรณ์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

3.1 การประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การแจ้งข่าวสารของโรงเรียน อาชีวศึกษาเพื่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดี นำเชื่อถือศรัทธา ให้เกิดแก่ชุมชน หรือบุคคลภายนอก

3.2 การให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนทั้งในด้านปฏิบัติและด้านนโยบาย

3.3 การให้บริการแก่ชุมชน หมายถึง การที่โรงเรียนได้จัดสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ วิชาการ และอื่นๆ ให้แก่ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ทั้งในและนอกโรงเรียน

3.4 การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการให้บุคลากรในโรงเรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. การรับรู้ หมายถึง สิ่งที่ได้พบ สิ่งที่ได้รับทราบ สิ่งที่ได้เห็นเป็นที่ประจักษ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) หมายถึง หน่วยงานของรัฐ ระดับกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและควบคุมการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนทุกประเภท

6. ผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วยผู้นำชุมชนที่ได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งโดยทางราชการ เช่น สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันและผู้ใหญ่บ้าน

7. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง พ่อแม่ผู้ปกครองที่มีนักเรียน - นักศึกษากำลังเรียน อยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา ได้รับรู้บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
4. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเอกชน ใช้เป็นแนวทางในการจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนางานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน